

tarafından benimsenmesini sağlamaktır. Bu doğrultuda TÜBİTAK'ça yeni başlatılan Ulusal Olimpiyatların önemli katkılar olacağına inanıyoruz.

Bilime evrensel ölçülerde katkı yapabilmenin özveri ve sabır gerektiren bir iş olduğu iyi bilinen bir gerçektir. Bu özverili uğraşların en değerli ödülü ise sadece ve sadece takdirdir. Olimpiyat takımına katılmaya hak kazanmış ve bu yarışmalarda ödül kazanmış olan genç yeteneklerimiz, bilime evrensel ölçekte katkı yapmaya giden "uzun ve ince yolda" ilk ciddi umut kıvılcıklarımızdır. Bu gençler daha yolun başında olduklarını hiç akıllarından çıkartmadan sistemli ve disiplinli bir program çerçevesinde daha üst düzeyde özverili bir çalışma evresine hazır olmalıdır.

Bu çabaların en değerli ödülü toplumsal takdir ve ilgili bilimsel kuruluşların onlara sahip çıkmadaki süreklilik ve kararlılıkları olacaktır. Unutmayalım ki, ödüllerin çok önemli bir diğer boyutu da teşvik, yani başkalarını da aynı tür başarılar için özendirerek bilime çekme ögesi taşımalıdır. Biz toplum adına genç, yetiştiren tüm yetenekleri ödüllendirmede üstümüze düşeni yapmaya çalışıyoruz.

Tarih boyunca bilim ve teknolojiye köklü ve kalıcı ilerlemeler ancak ve ancak üstün nitelikli insanların uygun ortamlarda bir araya gelmeleri, kolektif çalışmaları ve bir sonraki nesilleri eğitime çabaları ile gerçekleşmiştir. Biz TÜBİTAK olarak bu uygun ortamı yaratmak için yoğun bir çaba içerisindeyiz. Haydi gençler "BİLİM"e.

Sevgili Gençler,

Size önce yukarıda okuduğunuz (ya da okumadığınızı) yazıyı hazırlamıştım. Bunu gören bir arkadaşım, yazdıklarımın baştan aşağı doğru, fakat haddinden fazla ciddi olduğunu; doğruluğun ve ciddiliğin tabiatı yabancı, sun'î ve zorlama kavramlar olduğunu; tabiatın oyun oynamayı sevdiğini ve yanlış yapmaktan korkmadığını, insanların 3-5 bin yıllık antropomorf kavramlarının ve kendilerini fazla ciddiye alan vakarlarının ve küçük hüznülerinin ötesinde olduğunu, belki küçük sevinçlerinden hoşnut olduğunu; esasen bir tür hazın hücreli seviyede bile en temel biyolojik yönelim olduğunu; insanların onbinlerce yıldır zevkle yemek yediklerini, ancak düşünmekten daha yeni yeni zevk almaya başladıklarını; herkesin kendine yakıştırdığı ve zevk aldığı işi yapması gerektiğini; araştırmaktan, merak etmekten, düşünmekten zevk almayanın düşünmemesi gerektiğini; tabiatın en kıymetli mahsulü olan parlak zekâli gençlerimizin küçük maddî hedefleri varsa ve kendilerine tabiatın piyangosundan çıkmış olan yaratıcılık cevherlerini ille de bilim dışı alanların hizmetine sunmak istiyorlarsa onları rahat bırakmam gerektiğini söyledi.

Kim haklı bilemiyorum, ama ben gene de hem size hem bilime kıyamıyorum.

Namık Kemal PAK

ULUSLARARASI BİLİM OLİMPİYATLARI

Uluslararası Bilim Olimpiyatları, halen MATEMATİK, FİZİK, KİMYA, BİYOLOJİ ve ENFORMATİK dallarında düzenlenmektedir. Bu olimpiyatlara 20 yaşından gün almamış, herhangi bir yüksek öğrenim kurumuna kayıt yaptırmamış ve orta öğrenime devam etmekte olan öğrenciler katılabilmektedir.

Katılacak öğrencilerin seçme ve yetiştirme faaliyetleri ülkemiz adına TÜBİTAK tarafından yürütülmekte olan Uluslararası Bilim Olimpiyatlarına Türkiye ilk kez 1978 yılında matematik ve kimya dallarında katılmıştır. Bundan sonra 1985 yılına kadar katılıma ara verilmiş, bu tarihten sonra ise matematik ve fizik dallarında katılımımız devam etmiştir. Ancak 1988 yılı Fizik Olimpiyatlarının tarihi ÖYS sınavı ile çakıştığı için, hazırlıkları yapılmış olmakla beraber, Fizik Olimpiyatı'na katılımımız mümkün olamamıştır. 1993 yılından itibaren de biyoloji ve enformatik dallarında (Enformatik Olimpiyatları 16-25 Ekim 1993 tarihlerinde Arjantin'de yapılacaktır.) ülkemizin katılımı başlamış, 1994'ten itibaren kimya dalında olimpiyatlara katılabilmek için çalışmalar yapılmaktadır.

Bilim Olimpiyatları hazırlıkları, her yıl mayıs ayında ilk hazırlık ekiplerinin seçimi, seçilen ekiplerin çeşitli dönemlerde (ağustos-eylül ve ocak-şubat aylarında) yetiştirme kurslarına alınmaları, daha sonra nisan ayında yapılan eleme sınavıyla ülkemizi temsil edecek ekiplerin belirlenmesi, belirlenen kesin ekiplerin hazırlan ve temmuz aylarında iki dönem kursa alınmaları ve nihayet olimpiyatların yapılacağı ülkelere gönderilmeleri şeklinde faaliyetleri kapsamaktadır. Bu faaliyetlerin tüm finansmanı TÜBİTAK tarafından sağlanmaktadır.

Olimpiyatlarda birincilik alan öğrencilere, TÜBİTAK tarafından bilim adamlarına verilmekte olan Teşvik Ödülü'nün tamamı kadar (bu yıl için 15.000.000.-TL), ikincilik alanlara bunun % 80'i kadar (bu yıl için 12.000.000.-TL), üçüncülük alanlara bunun % 60'ı kadar (bu yıl için 9.000.000.-TL), mansiyon alanlara da bunun % 40'ı kadar (bu yıl için 6.000.000.-TL) para ödülü verilmekte ve ayrıca derece alan her öğrenci TÜBİTAK'ın Üniversite Lisans Bursiyeri olmaya hak kazanmaktadır (1993-1994 öğretim yılında Temel Bilimler Bursu ayda 1.500.000.-TL, Uygulamalı Bilimler Bursu ise 1.000.000.-TL dir).

Bugüne kadar katılmış olduğumuz Bilim Olimpiyatları'nda ülkemizi temsil eden ekiplerde yer alan öğrencilerin kazanmış olduğu ferdî dereceler şöyledir:

Uluslararası Kimya Olimpiyatları (UKO)

- 10. UKO (1978, Polonya) : 1 üçüncülük

Uluslararası Matematik Olimpiyatları (UMO)

- 26. UMO (1985, Finlandiya) : 2 üçüncülük
— 28. UMO (1987, Küba) : 2 üçüncülük
— 29. UMO (1988, Avustralya) : 3 üçüncülük
— 30. UMO (1989, B.Almanya) : 1 ikincilik, 4 üçüncülük, 1 mansiyon
— 31. UMO (1990, Çin) : 1 üçüncülük, 2 mansiyon
— 32. UMO (1991, İsveç) : 4 üçüncülük, 1 mansiyon
— 33. UMO (1992, Rusya) : 2 üçüncülük
— 34. UMO (1993, Türkiye) : 1 ikincilik, 2 üçüncülük

Uluslararası Fizik Olimpiyatları (UFO)

- 16. UFO (1985, Yugoslavya) : 1 mansiyon
— 17. UFO (1986, İngiltere) : 1 üçüncülük
— 20. UFO (1989, Polonya) : 1 mansiyon
— 21. UFO (1990, Hollanda) : 1 mansiyon
— 22. UFO (1991, Küba) : 1 üçüncülük
— 23. UFO (1992, Finlandiya) : 2 üçüncülük
— 24. UFO (1993, ABD) : 1 birincilik, 1 üçüncülük, 3 mansiyon

Uluslararası Biyoloji Olimpiyatları (UBO)

- 4. UBO (1993, Hollanda) : 1 ikincilik, 3 mansiyon

Fotoğraf: Ali Özdemir

Antalya'da düzenlenen yetiştirme kursları, 23 Ocak-6 Şubat 1993 tarihlerinde matematik dalında 34, fizik dalında 11 ve biyoloji dalında 11 öğrencinin katılımıyla, Ankara'da düzenlenen kurs ise enformatik dalında 19 öğrencinin katılımıyla, 24 Ocak-Şubat 1993 tarihleri arasında yapılmıştır. Fizik dalında 3 Nisan 1993, matematik dalında 4 Nisan 1993 ve biyoloji dalında 25 Nisan 1993 tarihlerinde yapılan Kesin Ekip Seçme Sınavları'ndan sonra belirlenen ekipler matematik dalında 20-28 Mayıs ve 21 Haziran-13 Temmuz 1993, fizik ve biyoloji dallarında ise 20-28 Mayıs ve 21 Haziran-3 Temmuz 1993 tarihlerinde Ekip Yetiştirme Kurslarına katılmışlardır. Matematik ekibi 13-24 Temmuz 1993 tarihlerinde İstanbul'da, fizik ekibi 10-18 Temmuz 1993 tarihlerinde ABD'de, biyoloji ekibi 4-11 Temmuz 1993 tarihlerinde Hollanda'da yapılan olimpiyatlara katılmışlardır. Enformatik ekibi ise 16-25 Ekim 1993 tarihlerinde Arjantin'de yapılacak olimpiyata katılacaktır.

1993 YILI ULUSLARARASI BİLİM OLİMPİYATLARINA KATILAN TÜRK EKİPLERİNİN BELİRLENME VE HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1992 yılının Mayıs ayında Ankara, İstanbul, İzmir ve Adana'da yapılan seçme sınavlarına 33 liseden fizik dalında 185, matematik dalında da 309 öğrenci katılmıştır. 1992 Bilim Olimpiyatları Yaz Okulu, 26 Ağustos-10 Eylül 1992 tarihlerinde Karadeniz Teknik Üniversitesi işbirliği ve fizik dalında 23, matematik dalında 49 öğrencinin katılımıyla Trabzon'da yapılmıştır. 1992 yılının Aralık ayında Ankara'da yapılan II. Seçme Sınavı'na matematik dalında 331, fizik dalında 229, biyoloji dalında 224 ve enformatik dalında 101 öğrenci katılmıştır. Bu sınavlar sonucu

I. ULUSAL BİLİM OLİMPİYATLARI

Ulusal Bilim Olimpiyatlarının I. aşaması Mayıs ayında 19 merkezde yapılmıştır. 156 liseden matematik dalında 642, fizik dalında 489, kimya dalında 476, biyoloji dalında 417 ve enformatik dalında 179 olmak üzere 2203 öğrenci bu sınava girmiştir.

I. aşama sonucunda matematik dalında 27 (geçen yıldan devam edenlerle birlikte 42), fizik dalında 23, kimya dalında 27, biyoloji dalında 25, enformatik dalında 22 olmak üzere toplam 139 öğrenci Ağustos ve Eylül aylarında Ankara ODTÜ'de ve Edirne Trakya Üniversitesi'nde yapılacak hazırlık kursuna davet edilmiştir. Ayrıca bu öğrencilerin de dahil olduğu matematik dalında 41, fizik dalında 46, kimya dalında 59, biyoloji dalında 49 ve enformatik dalında 52 olmak üzere toplam 247 öğrenci de Aralık ayında yapılacak II. aşama sınavına çağırılmıştır. Ulusal Olimpiyatlarda derece alacak öğrenciler gelecek yıl Uluslararası Olimpiyatlara katılmak için hazırlanmak üzere Ocak, Şubat aylarında hazırlık kurslarına katılacaklardır.

Fotoğraf: Ali Özdemir